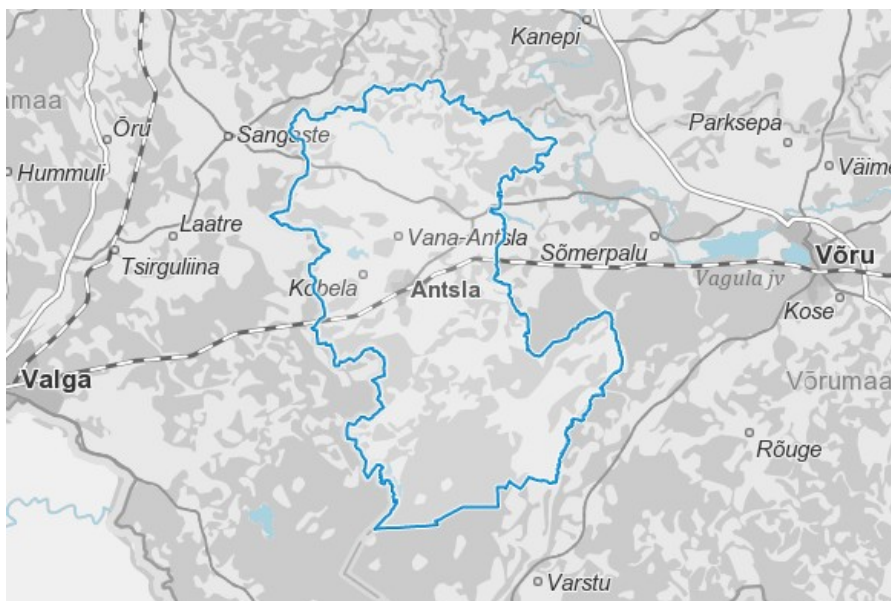

Töö number:	2020-0038
Tellijä	Antsla Vallavalitsus F. R. Kreutzwaldi 1, 66403 Antsla linn Telefon: 785 5164; e-post: vald@antsla.ee Registrikood: 75011694
Konsultant	Skepast&Puhkim OÜ Laki põik 2, 12915 Tallinn Telefon: +372 664 5808; e-post: info@skpk.ee Registrikood: 75010418
Kuupäev	02/09/2020

ANTSLA VALLA ÜLDPLANEERING

Lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus

SKEPAST & PUHKIM

Versioon **1**
Kuupäev 11/08/2020
Koostanud: **Anni Konsap, Agne Peetersoo, Moonika Lipping, Mari Raidla, Kristo Kiiker, Sander Lõuk**

Projekti nr **2020-0038**
Esikaane foto: **Maa-ameti kaardirakendus, 2020**

SKEPAST&PUHKIM OÜ
Laki põik 2
12915 Tallinn
Registrikood 11255795
tel +372 664 5808
e-mail info@skpk.ee
www.skpk.ee

Sisukord

KOOSTAJAD	4
SISSEJUHATUS	7
1. ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK	8
2. KSH EESMÄRK	10
3. ÜLDPLANEERINGU PÕHIMÕTTED	11
4. ÜLDPLANEERINGU VALDKONNAD	12
5. ÜLEVAADE EELDATAVAST KESKKONNAMÕJUST	17
5.1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE KIRJELDUS	17
5.2. MÕJU NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALADELE	18
5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE	18
5.4. MÕJU SOTSIAALMAJANDUSLIKULE KESKKONNALE	19
5.5. MÕJU KULTUURIKESKKONNALE	20
5.6. PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU	20
5.7. KLIIMAMUUTUSTEGA ARVESTAMINE	20
6. SEOS STRATEEGILISTE ARENGUDOKUMENTIDEGA	21
6.1. ÜLERIIGILINE PLANEERING EESTI 2030+	21
6.2. VÕRU MAAKONNAPLANEERING	21
6.3. ANTSLA VALLA ARENGUKAVA 2019-2030	22
7. TEGEVUS- JA AJAKAVA	23
8. KAASAMISKAVA	24
8.1. INFOKANALID	24
8.2. KOOSTÖÖ TEGIJAD JA KAASATAVAD	24
9. ÜLDPLANEERINGU JOONISED	30
10. KOOSTATAVAD ANALÜÜSID	31

Lisad

1. Lähtematerjalid
2. Ülevaade Antsla vallast
3. *Koostöö ja kaasamise käigus laekunud ettepanekud (lisatakse pärast seisukohtade laekumist)*

KOOSTAJAD

ÜP lähteseisukohad ja KSH väljatöötamise kavatsus koostati Antsla Vallavalitsuse ning Skepast&Puhkim OÜ koostöös.

Antsla Vallavalitsuse ÜP koostamise ja KSH läbiviimise töörühm:

Nimi	Ametikoht
Ester Hommik	Maa- ja planeeringute spetsialist
Rain Ruusa	Majandusnõunik
Liana Neeve	Keskkonnaspetsialist
Kurmet Mürsepp	Abivallavanem
Kalev Joab	Arenguspetsialist

Skepast&Puhkim OÜ ning Consultare OÜ ÜP koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimise töörühm:

Nimi	Valdkonnad / teemad
Sander Lõuk, MSc inimgeograafia ja regionaalplaneerimine	Projektijuht, GIS-spetsialist
Anni Konsap, BSc geograafia, MA õigusteadus	Planeerija
Agne Peetersoo (Consultare OÜ), MSc geograafia	Planeerija
Kristo Kiiker (Consultare OÜ), MSc geograafia, MBA majandus	Planeerija, keskkonnaekspert KSH aruande koostamine: maavarad ja maardlad, väärtuslikud põllumajandusmaad, keskkonnaohtlikud objektid, taastuenergeetika, pinna- ja põhjavesi, taastuenergeetika, inimese tervis, sotsiaalmajanduslikud mõjud
Kadri Vaher, ruumilise keskkonna planeerija tase 7, MA urbanistika, MSc keskkonnatehnoloogia	Planeerija
Eike Riis, KSH juhtekspert MSc bioloogia	KSH aruande koostamine, ekspertide töö koordineerimine
Moonika Lipping, keskkonnaspetsialist, BSc keskkonnakaitse, MA kommunikatsioonijuhtimine	KSH aruande koostamise projektijuht
Mari Raidla (Consultare OÜ), MSc maastikukaitse ja -hooldus	KSH aruande koostamine: looduskeskkond, looduskaitse, Natura 2000, rohevõrgustik, elustiku ja ökoloogiaga seotud teemad, maavarad ja maardlad, väärtuslikud põllumajandusmaad, jäätmemajandus, keskkonnaohtlikud objektid, taastuenergeetika, pinna- ja põhjavesi, taastuenergeetika, inimese tervis, sotsiaalmajanduslikud

	mõjud
--	-------

KSH juhtekspert Eike Riis vastab keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus § 34 lg 4 sätestatud nõuetele. Juhtekspert Eike Riis on Eesti Keskkonnamõju Hindajate Ühingu (KeMÜ)¹ liige ning lähtuvalt ühingu põhikirjast järgib oma töös keskkonnamõju hindaja head tava². Anni Konsap, Kadri Vaher ja Agne Peetersoo on Eesti Planeerijate Ühingu liikmed.

ÜP koostamise ja KSH läbiviimise meeskonna koosseis võib töö käigus täieneda, lähtudes eelkõige ÜP-ga kavandatavatest tegevustest ja nendega kaasneva eeldatava mõju iseloomust.

1 KeMÜ on keskkonnamõju hindamisega tegelevate isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärk on keskkonnamõju hindamise (nii KMH kui ka KSH) süsteemi parendamine Eestis ja rahvusvaheliselt.

2 <http://www.eaia.eu/kemu/heatava>

Kasutatud lühendid

KeHJS	keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seadus
KSH	keskkonnamõju strateegiline hindamine
LS	lähteseisukohad
MP	maakonnaplaneering
PlanS	planeerimisseadus
VTK	väljatöötamise kavatsus
ÜP	üldplaneering

SISSEJUHATUS

ÜP lähteseisukohad (edaspidi: ÜP LS) koostatakse selleks, et anda suund ja alusteave ÜP ülesannete lahendamiseks. KSH väljatöötamise kavatsus (edaspidi: KSH VTK) on aluseks KSH aruandele.

ÜP LS on dokument, milles kirjeldatakse planeeringu koostamise vajadust, eesmärki ja ülesandeid, esitatakse planeeringu koostamise eeldatav ajakava ning antakse ülevaade planeeringu koostamiseks vajalike uuringute tegemisest ja planeeringu koostamisse kaasatavatest isikutest. ÜP koostamisel hindab kohalik omavalitsus planeeringu elluviimisega kaasnevaid asjakohaseid majanduslikke, kultuurilisi, sotsiaalseid ja looduskeskkonnale avalduvaid mõjusid, sealhulgas korraldab KSH³. KSH VTK on dokument, kus märgitakse keskkonnamõju hindamise ulatus ja eeldatav ajakava ning ÜP rakendamisega eeldatavalt kaasneda võiv oluline keskkonnamõju⁴, sealhulgas piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku alale ja muu planeeringu koostamise korraldajale teadaolev asjasse puutuv teave. KSH käigus hinnatakse ÜP elluviimisega kaasneda võivaid olulisi mõjusid looduskeskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile ja varale.

Antsla valla ÜP LS ja KSH VTK on koostatud ühise dokumendina, kuna selliselt on paremini tagatud nendevaheline sisuline kooskõla, ruumiline arusaam ja ülevaade toimuvast. See võimaldab ka ametkondadel ja huvigruppidel anda lihtsamalt tagasisidet. Lisaks kirjeldab LS ja KSH VTK ÜP koostamise korraldust ja ajakava, et kõigil huvitatud osapooltel oleks selge, millises ajagraafikus liigutakse ning kuidas on tagatud ÜP koostamises osalemine.

LS ja KSH VTK on esialgne ülesandepüstitus järgneva ÜP ja KSH koostamise protsessiks. LS ja KSH VTK toodud valdkonnad ja hinnatavad mõjud võivad edasise ÜP koostamise käigus, kaasamise ning koostöö ja täiendavate analüüside tulemusel täieneda. Antsla valla kodulehel avalikustatavat LS ja KSH VTK dokumenti edasise planeerimisprotsessi käigus ei muudeta, kuid muutunud asjaolusid käsitletakse ja põhjendatakse ÜP koostamise ja mõjude hindamise käigus.

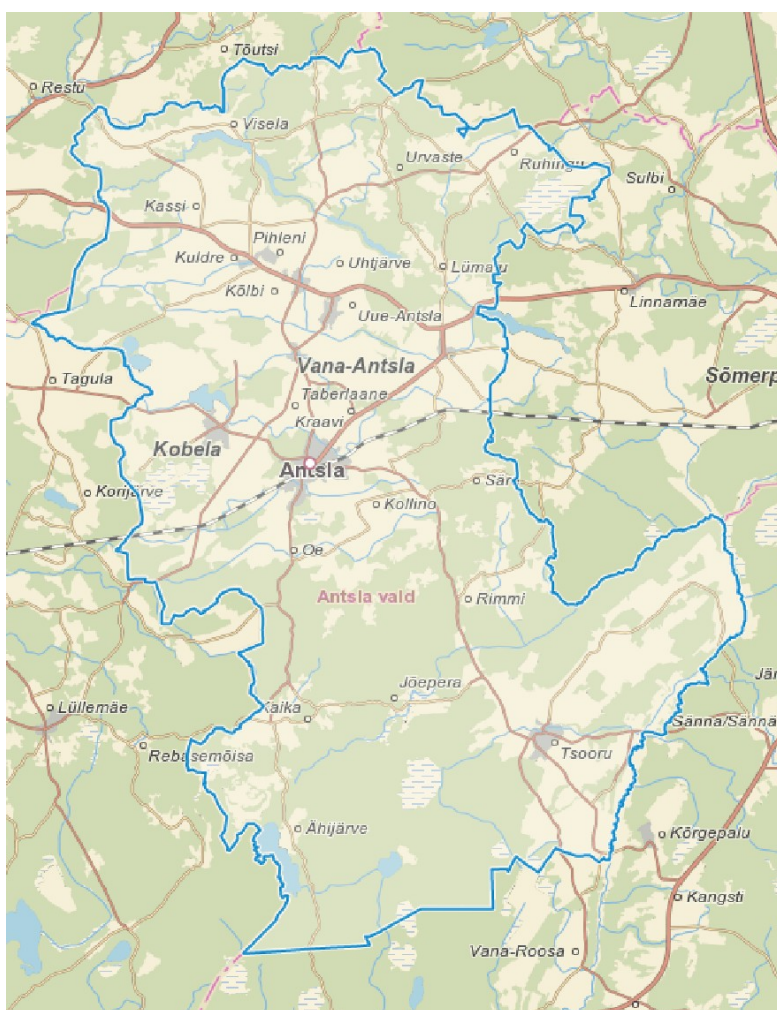
3 PlanS § 4 lg 2 p 5

4 Keskkonnamõju on oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara.

1. ÜLDPLANEERINGU EESMÄRK

ÜP ja arengukava on omavalitsuse strateegilised arengudokumendid, mis peavad olema omavahel kooskõlas. ÜP annab ruumilise väljundi valla arengukavas määratletud strateegilisele arenguvisionile. Antsla valla visioon aastaks 2030 on valla arengukavas sõnastatud järgmiselt: „Antsla vallas on elujõulised ja omanäolised piirkonnad ning kaasaegne keskus. Vallas on mitmekesised, paindlikud ja valikuvõimalusi pakkuvad avalikud ja erateenused, mis arvestavad kõiki huvi- ja vanusgrupe. Puhas, rahulik ja looduskaunis elukeskkond ning toimiv taristu on mõnus omadele ja kutsuv külalistele. Vallal on positiivne maine, mida toetab kohapealne edukas ettevõtlus ja koostegev kogukond. *Antsla vald on hää väega kotus, kus on rahulolevad inimesed ja mitmekülgsed võimalused eneseteostuseks.*“ ÜP eesmärk on kogu Antsla valla territooriumi (joonis 1) ruumilise arengu põhimõtete ja suundumuste määratlemine.

Joonis 1. Antsla valla haldusterritoorium. Allikas: Maa-amet

ÜP alusel tehtavate või suunatavate otsustega on seotud enamik elukeskkonna kvaliteeti mõjutavaid valdkondi: eluasemed, teenuste kättesaadavus, rahva tervis ja heaolu, majandus, maa ja teiste ressursside säästlik kasutus, teenindav taristu jne. ÜP üldine eesmärk jaguneb valdkondlikeks eesmärkideks, mille täitmine toimub läbi planeerimisseaduses toodud ÜP ülesannete lahendamise (vt ptk 4). Antsla valla uue ÜP koostamise suunad on valla praegustest ruumilistest vajadustest lähtuvalt järgmised:

- Antsla linna arendamine piirkondliku keskusena, kus on kvaliteetsed teenused, kaasaegne avalik ruum ning mitmekesised töökohad.
- Kaasaegse ja toimiva taristu ning heade ühenduste arendamine tagamaks head elukeskkonda kõigis valla piirkondades.
- Ettevõtluse arengu toetamine läbi olemasolevate ja kavandatavate äri- ja tootmispiirkondade maakasutus- ja ehitustingimuste määratlemise.
- Kohaliku pärandi - Tamme-Lauri tamm, Karula rahvuspark, Pokumaa jms - väärtustamine ning kasutamine piirkonna arengu hüvanguks.

ÜP on kohaliku omavalitsuse igapäevane tööriist, mis on toeks ruumi puudutavate otsuste tegemisel. ÜP on peamiseks ehitus- ja arendustegevust suunavaks dokumendiks Antsla vallas. ÜP koostamisel kokku lepitud põhimõtted ja tingimused on aluseks maakasutuse ja ehitustegevuse suunamisel. Igasugune ehitamine peab olema kooskõlas ÜP-ga. ÜP on aluseks detailplaneeringute koostamisele ja projekteerimistingimuste väljastamisele ning teistele ruumi puudutavatele otsustele vallas. ÜP seab pikaajalised ruumilise arengu eesmärgid vähemalt järgmiseks 10-15 aastaks.

2. KSH EESMÄRK

PlanS § 74 lõike 1 kohaselt on ÜP koostamisel kohustuslik KSH. KSH on ÜP elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju tuvastamiseks, alternatiivsete võimaluste väljaselgitamiseks ning ebasoodsat mõju leevendavate meetmete leidmiseks korraldatav hindamine, mille tulemusi võetakse arvesse ÜP koostamisel ja mille kohta koostatakse nõuetekohane aruanne.

KSH käigus hinnatakse ÜP elluviimisega kaasneva võimalikke olulisi mõjusid looduskeskkonnale, inimese tervisele ja heaolule, kultuuripärandile ja varale ning tehakse ettepanekuid soodsaima lahendusvariandi valikuks. Vajadusel pakutakse välja ebasoodsate mõjude vähendamise, leevendamise ja, põhjendatud juhul, heastamise meetmed ning vajadusel seiremeetmed. Oluliste negatiivsete mõjude käsitlemisega sama tähtis on planeeringu elluviimisega kaasnevate soodsate mõjude hindamine ja nende võimendamise võimaluste väljapakumine.

VTK on aluseks KSH aruande koostamisele. VTK-s märgitakse mõju hindamise ulatus, ÜP elluviimisega eeldatavalt kaasneva olulise keskkonnamõju, sealhulgas mõju inimese tervisele, piiriülese keskkonnamõju esinemise võimalikkus, võimalik mõju Natura 2000 võrgustiku aladele. KSH läbiviimise ajakava sõltub ÜP koostamise ja menetlemise ajakavast (vt ptk 7).

KSH käsitusala on planeeringuala ehk kogu Antsla valla territoorium. Vajadusel, sõltuvalt eeldatavalt mõjutatavast keskkonnaelemendist ja mõju ulatusest, arvestatakse keskkonnamõju hindamisel ka ala väljaspool planeeringuala.

3. ÜLDPLANEERINGU PÕHIMÕTTED

Antsla valla ÜP koostatakse lähtudes asjakohastest õigusaktidest, planeeringutest, arengukavadest jms dokumentidest, mis suunavad omavalitsuse ruumilist arengut. Täpsemalt on lähtematerjalid loetletud lisa 1. Samuti on ÜP lahenduse aluseks hea planeerimise tava, asutuste ja isikute põhjendatud seisukohad, avalikkuse arvamus, omavalitsuse arenguplaanid ning kaalutusotsused.

ÜP põhimõtted on tuletatud planeerimisseadusest, üleriigilisest planeeringust ja maakonnaplaneeringust ning valla üldistest ruumilise arengu eesmärkidest ja annavad kaalutluse piirid kõikide üldplaneeringus käsitletavate ülesannete lahendamiseks, kuid ka ÜP hilisemaks elluviimiseks.

Üldised põhimõtted, mis Antsla valla ÜP koostamisel ja selle elluviimisel aluseks võetakse:

- Lähtutakse 2012. a kehtestatud Antsla valla ÜP-s väljatöötatud ja üldjoontes hästi töötavatest põhimõtetest ja tingimustest, kohandades neid kogu valla territooriumile sobivaks ning kaasajastades vastavalt kehtivatele õigusaktidele.
- Luuakse eeldused kasutajasõbraliku ning turvalise elukeskkonna ja kogukondlikke väärtusi kandva ruumi olemasoluks ja säilimiseks.
- Tähtsustatakse ja kasutatakse valla piirkondade olemasolevaid väärtusi ja eripärasid.
- Töötatakse välja võimalikult ühtsed põhimõtted hoonestusalade ja detailplaneeringu kohustusega alade määramiseks ning maakasutus- ja ehitustingimuste, sealhulgas projekteerimistingimuste seadmiseks.
- Määratletakse ühtsed põhimõtted kohaliku taristu, sh avalikus kasutuses olevate teede, arendamiseks.
- Pööratakse tähelepanu vallas asuvatele rohketele veekogudele ja sätestatakse põhimõtted veealade kasutamiseks.
- Soodustatakse keskkonnasäästlikke ja energiatõhusaid lahendusi, sh eelistades olemasoleva hoonestatud keskkonna laiendamist või tihendamist ning varem kasutuses olnud või ebapiisavalt kasutatud alade otstarbekamat kasutamist.

4. ÜLDPLANEERINGU VALDKONNAD

ÜP-ga lahendatavate ülesannete loetelu ja käsitus lähtub lähteseisukohtade koostamise etapis teadaolevast informatsioonist. ÜP koostamise ja lahenduse väljatöötamise etapis võivad ülesannete loetelu ja käsitus täpsustuda. Planeerimisseaduse § 75 lõikes 1 on sätestatud ÜP ülesanded, millest juhindudes on koostatud käesolev dokument arvestades Antsla valla ruumiliste vajadustega.

ÜP ülesanded	Lahendamise vajadus
Transpordivõrgustiku ja muu infrastruktuuri, sh kohalike teede, raudtee, sadamate ning väikesadamate üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> ● määratletakse transpordivõrgustiku (sh tänavavõrgustiku ja kergliiklusteede) arendamise põhimõtted; ● määratletakse üldised põhimõtted ühistranspordi arendamiseks (auto-, bussi- ja raudteetranspordi ühendatavus, bussi- ja rongipeatuste asukohad jms); ● selgitatakse välja tänavate ja maanteed minimaalse laiuse ning kaitsevööndi muutmise vajadus; ● määratakse teede avalikuks kasutamiseks seadmise põhimõtted; ● määratakse raudtee ja raudtee taristuga (sh raudteeületuskohad) seotud ehitiste arengupõhimõtted.
Kohaliku tähtsusega jäätmekäitluskohtade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> ● vajadus selgub ÜP koostamise käigus.
Tehnovõrkude ja -rajatiste üldise asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> ● määratakse tehnovõrkude ja -rajatiste üldised asukohad ja nendest tekkivad kitsendused, koostöös võrguvaldajatega nende arenguperspektiivide põhitrasside asukohad ja nendest tekkivad kitsendused; ● otsitakse võimalusi olemasoleva tehnilise taristu säästlikuks kasutamiseks ning võrgustike parendamiseks; ● määratletakse põhimõtted (looduslikud eeldused, kasutusest väljalangenud alade taaskasutus, ammendunud karjäärade alad) ja tingimused taastuenergia kasutamiseks (pms päikeseelektrijaamad); ● määratakse kaugküttepiirkonnad; ● määratakse ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga alad; ● töötatakse välja põhimõtted ja strateegia valla territooriumil sademevee ja liigvee ärajuhtimiseks, tuletõrje veevõtukohtade määramiseks ja väljaehitamiseks, sh tehakse ettepanekuid ehituskeeluvööndi vähendamiseks tuletõrje veevõtukohtade kavandamisel kalda ehituskeeluvööndi aladele.
Olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valimine	<ul style="list-style-type: none"> ● vajadus selgub ÜP koostamise käigus.
Asustuse arengut suunavate tingimuste täpsustamine	<ul style="list-style-type: none"> ● määratletakse põhimõtted olemasoleva asustusstruktuuri säilitamiseks arvestades kohalike väärtusi ja eripärasid;

	<ul style="list-style-type: none"> • soodustatakse põllu- ja metsamajanduse arengut; • tagatakse avalike teenuste võimalikult hea kättesaadavus ja ligipääsetavus arvestades maakonnaplaneeringuga määratud keskuste võrgustiku hierarhiat ja asustuse arengusuundasid; • soodustatakse energiat ja ressursi säästvaid lahendusi, eelistades olemasoleva ehitatud keskkonna laiendamist, tihendamist või taaskasutusele võtmist, olemasoleva taristu kasutamist uute asustamata alade kasutuselevõtu asemel; • luuakse kvaliteetne kogukondlik keskkond erinevas eas ja erinevate vajadustega inimeste jaoks, arvestades kaasava elukeskkonna loomise põhimõtteid; • töötatakse välja meetmed ettevõtluse arendamiseks, et toetada ettevõtluse arengut, töökohtade loomist ning külates teenuseid pakkuvate ettevõtete säilimist, taasavamist ja lisandumist; • määratakse munitsipaalelamute, päevakeskuste, hooldeasutuste jms arendamiseks vajalikud alad; • soositakse lahendusi, mis toetaks eakate võimalikult kaua omas kodus elamist.
Supelranna alade määramine	<ul style="list-style-type: none"> • populaarsemad supluskohad määratletakse looduskaitsealade kohaste supelrandadena; • soodustatakse ja suurendatakse avalike veekogude avalikku kasutust.
Tee ja tänava kaitsevööndi laiendamine	<ul style="list-style-type: none"> • täpsustatakse kohalike teede kaitsevööndeid.
Korduva üleujutusega ala piiri määramine mererannal	<ul style="list-style-type: none"> • vajadus puudub.
Rohevõrgustiku toimimist tagavate tingimuste täpsustamine ning sellest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • täpsustatakse rohevõrgustiku koridoride ja tuumalade piire ja tingimuste täpsustamine hajaasustuses; • kavandatakse sidus rohevõrgustik Antsla linnas; • määratakse ehitustingimused rohevõrgustiku aladel.
Kallasrajale avaliku juurdepääsu tingimuste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • kavandatakse avalikud juurdepääsud veekogude kallasrajale mõistlike vahemaade tagant ja eraomanikele võimalikult vähekoormaval viisil.
Ranna ja kalda ehituskeeluvööndi suurendamine ja vähendamine	<ul style="list-style-type: none"> • vajadusel täpsustatakse ehituskeeluvööndit.
Kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide ja nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • vajadusel määratletakse kohalikul tasandil kaitstavad loodusobjektid ja nende kaitse tagamise tingimused.
Väärtuslike põllumajandusmaade, rohealade, maastike, maastiku üksikelementide ja looduskoosluste määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> • vajadusel korrigeeritakse maakonnaplaneeringuga määratud väärtuslike maastike, kaunite tee- ja veeteelõikude ning vaatekohtade piire ning täpsustatakse kasutustingimusi; • vajadusel määratakse täiendavaid väärtuslikke maastikke, kauneid tee- ja veeteelõike ning vaatekohti koos nende kaitse- ja kasutustingimustega;

	<ul style="list-style-type: none"> täpsustatakse väärtuslike põllumajandusmaade määratlemise põhimõtteid lähtuvalt kohalikest oludest (sh kallak) ning maakonnaplaneeringuga määratud piire; seatakse tingimused väärtuslike põllumajandusmaade kaitseks; väärtustatakse ehitatud ja looduslikku keskkonda kaitstavatel loodusobjektidel, sh rahvuspargis; määratakse metsa- ja põllumaad, kuhu ehitustegevust ei kavandata; väärtustatakse looduskeskkonda ja bioloogilist mitmekesisust.
Maardlatest ja kaevandamisest mõjutatud aladest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> määratakse mäetööstusmaade alad (olemasolevad, kavandatavad); seatakse maakasutustingimused mäetööstusaladel ja nendest mõjutatud aladel.
Miljööväärtuslike alade ja väärtuslike üksikobjektide määramine ning nende kaitse- ja kasutustingimuste seadmine	<ul style="list-style-type: none"> määratakse miljööväärtuslikud alad ja väärtuslikud üksikobjektid; vaadatakse üle kehtivates ÜP-des miljööväärtuslike aladena väljatoodud alad ning arvatakse välja alad, mis on oma väärtuse minetanud; määratakse projekteerimis- ja ehitustingimused miljööväärtuslikel aladel.
Kohaliku tähtsusega kultuuripärandi säilitamise meetmete, sh selle üldiste kasutustingimuste määramine	<ul style="list-style-type: none"> määratletakse kultuuripärandit kandvad alad ja objektid ning nende kasutustingimused.
Planeeringuala üldiste kasutus- ja ehitustingimuste, sh projekteerimistingimuste andmise aluseks olevate tingimuste, maakasutuse juhtotstarbe, maksimaalse ehitusmahu, hoonestuse kõrguspiirangu ja haljastusnõuete määramine	<ul style="list-style-type: none"> määratletakse, millised ruumielemendid moodustavad avaliku ruumi (näiteks pargid ja haljasalad, tänavaruum, tavaõiguse alusel kasutatavad õuealad ja erateed, rohe- ja parkimisalad, kallasrajad ja nende juurdepääsud jne) ning antakse avaliku ruumi elementide üldised ehitus- ja kujundustingimused; määratakse maakasutuse juhtotstarbed Antsla linnas ja alevikes; määratletakse üldised ehitustingimused (nt krundi minimaalsuurus, maksimaalne ehitusmaht, hoonestuse kõrguspiirang, arhitektuursed ja kujunduslikud tingimused) ja projekteerimistingimuste andmise aluseks olevad tingimused (sh detailplaneeringu koostamise kohustusest loobumise korral projekteerimistingimuste andmise põhimõtted ning juhud, mil projekteerimistingimuste väljaandmisel on kohustuslik kasutada avatud menetlust) eraldi Antsla linnas, alevikes ja mujal tiheasustuses ning hajaasustuses; vajadusel määratakse tingimused ehitusloa kohustuseta ehitistele (eelkõige tiheasustuses); kaalutakse kasutuseta ehitistele ja maa-aladele uute kasutusviiside määramist või nende „loodusele tagastamise“ vajadust ja võimalikkust (näiteks metsastamine, parkide või haljasalade rajamine, taastuenergia tootmine vms); kavandatakse ettevõtlusalad (tootmine, laondus, kaubandus, farmid), arvestades nende keskkonnamõju.

<p>Riigikaitse otstarbega maa-alade määramine ning maakonnaplaneeringus määratud riigikaitse otstarbega maa-alade piiride täpsustamine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vajadus selgub ÜP koostamise käigus.
<p>Puhke- ja virgestusalade asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● vaadatakse üle kehtivate üldplaneeringutega kavandatud puhke- ja virgestusalad, vajadusel määratakse täiendavad puhke- ja virgestusalad ning nende kasutustingimused; ● leitakse võimalused turismipotentsiaali maksimaalseks ärakasutamiseks, tagatakse ligipääsud turismiobjektidele; ● määratakse sotsiaalse taristu alad (eriotstarbelised puhkealad: motosportiga, laskesportiga tegelemise alad, golfiväljak, ratsaplats jms, puhke- ja virgestusalad, supluskohad, ühisaiamaad, vabaõhuürituste korraldamise alad, spordiehitiste alad jms vaba aja veetmise mitmekesistamiseks vajalik maa) ning põhimõtted nende rajamiseks, kasutamiseks ja parendamiseks.
<p>Asula või ehitiste kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohtu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele piirangute seadmine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● määratakse asustust kaitsva metsa alad (nt müra, metsatulekahju, tugeva tuule eest) ning kokkuleppel maaomanikuga seatakse vajadusel piiranguid lageraie tegemisel langi suurusele ja raievanusele.
<p>Müra normtasemete kategooriate määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● määratakse vastavalt maakasutuse juhtfunktsioonile.
<p>Liikluskorralduse üldiste põhimõtete määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● kavandatakse raudteepeatused koos parklatega nii autodele kui ka jalgratastele ning ühendatakse need teedevõrgu, sh kergliiklusteede kaudu elamualadega.
<p>Alade ja juhtude määramine, mille esinemise korral tuleb detailplaneeringu koostamisel kaaluda arhitektuurivõistluse korraldamist</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● alad ja juhud täpsustatakse ÜP koostamise käigus.
<p>Detailplaneeringu koostamise kohustusega alade või juhtude määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● määratakse detailplaneeringu koostamise kohustusega juhud ning tingimused detailplaneeringute koostamiseks (nt planeeringuala mõõdistamise vajadus); ● hinnatakse pooleliolevate ja kehtestatud, kuid täielikult või valdavas osas realiseerimata detailplaneeringute elluviimise perspektiivikut.
<p>Maareformiseaduse ja looduskaitseaduse tähenduses tiheasustusega alade määramine</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● asjakohasus selgub ÜP koostamise käigus.
<p>Maaparandussüsteemide asukoha ja nendest tekkivate kitsenduste määramine; eelpool nimetatud ülesannete elluviimiseks</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● maakasutuse kavandamisel arvestatakse maaparandussüsteemide asukohtade ja nendest tekkivate kitsendustega, seatakse tingimused maaparandussüsteemide toimimise tagamiseks.

sundvõõrandamise või sundvalduse seadmise vajaduse märkimine	
Sanitaarkaitsealaga veehaarete asukohta ja nendest tekkivate kitsenduste määramine	<ul style="list-style-type: none"> • määratakse sanitaarkaitsealaga veehaarete asukohad ja nendest tekkivad kitsendused.
Muud eelpool nimetatud ülesannetega seonduvad ülesanded	<ul style="list-style-type: none"> • luuakse võimalused ettevõtluskeskkonna arendamiseks sh uuenduslike lahenduste kasutuselevõtuks; • määratakse avalikus veekogus kaldaga püsivalt ühendatud või kaldaga funktsionaalselt seotud ehitise üldised ehituslikud tingimused ja asukohad; • märgitakse avalike ülesannete täitmiseks vajalike alade omandamise, sealhulgas sundvõõrandamise, või sundvalduse seadmise vajadused.
Ettepanekud maakonnaplaneeringu muutmiseks	<ul style="list-style-type: none"> • vajadus selgub ÜP koostamise käigus.

5. ÜLEVAADE EELDATAVAST KESKKONNAMÕJUST

5.1. KESKKONNAMÕJU STRATEEGILISE HINDAMISE KIRJELDUS

ÜP koostamise käigus hinnatakse eeldatavalt olulisi keskkonnamõjusid. KeHJS kohaselt on keskkonnamõju oluline, kui see võib eeldatavalt ületada mõjuala keskkonnataluvust, põhjustada keskkonnas pöördumatuid muutusi või seada ohtu inimese tervise ja heaolu, kultuuripärandi või vara⁵.

Kuna ÜP lahendused selguvad planeeringu koostamise käigus, ei ole LS ja KSH VTK koostamise hetkel teada, kas Antsla valla uue ÜP rakendamisega kaasneb oluline ebasoodne keskkonnamõju, milline on mõju iseloom ja ulatus.

Lähtudes ÜP ulatusest, kestvusest ja lahendatavatest valdkondadest (valla arengusuundade ja maakasutuse tingimuste määramine 10-15 aasta perspektiivis), kaasnevad ÜP rakendamisega paratamatult muutused olemasolevates looduslikes ja sotsiaalsetes funktsioonides ning protsessides. Lahendused on valdavalt pikaajalised ning põhjustavad keskkonnas püsivaid muutusi.

Planeeringualal valitsevast keskkonnaseisundist (Lisa 2) nähtub, et alal asub Natura 2000 võrgustiku alasid ja kaitstavaid loodusobjekte, kultuuriväärtusi ning muid muutuste suhtes tundlikke alasid (nt rohevõrgustik) ja väärtuslikke keskkonnakomponente (nt väärtuslik põllumajandusmaa, maavarad ja maardlad, puhkealad jne), mille puhul võivad muutused keskkonnas ohustada nende säilimist ja väärtust ning avaldada seeläbi ebasoodsat mõju looduskeskkonnale laiemalt, samuti inimeste tervisele, sotsiaalsetele vajadustele ja varale.

ÜP koostamisel viiakse läbi KSH, et minimeerida võimalused arendusteks, millega võib kaasneeda oluline ebasoodne mõju keskkonnale ning soosida lahendusi, mis kutsuvad esile ja võimendavad positiivseid mõjusid. Planeeringulahenduse väljatöötamisega paralleelselt viiakse läbi mõjuhindamine järgmiste valdkondade ja keskkonnaelementide osas:

- **mõju looduskeskkonnale**, sh Natura 2000 aladele, kaitstavatele loodusobjektidele, looduskeskkonnale ja rohevõrgustikule, pinna- ja põhjaveele, maavaradele ja maardlatele;
- **mõju sotsiaalmajanduslikule keskkonnale**, sh asustusele ja rahvastikule, ettevõtluskeskkonnale, tööhõivele, teenuste kättesaadavusele, väärtuslikele põllumajandusmaadele, puhkealadele, inimeste tervisele ja healole;
- **mõju kultuurikeskkonnale**, sh kultuuripärandile ja väärtuslikele maastikele.

KSH teostamisel juhendatakse asjakohaste õigusaktide nõuetest ja juhendmaterjalidest.

Hindamisel arvestatakse nii otseseid kui ka kaudseid mõjusid, mõju iseloomu, suurust, ulatust, esinemise tõenäosust, kestvust (lüh- ja pikaajalisus), sagedust, pöörduvust ning toimet. Muuhulgas arvestatakse võimalikke koosmõjusid, mõjude kumuleerumist ning väljastpoolt planeeringuala tulenevaid olulisi mõjusid. Analüüsitakse ja hinnatakse nii negatiivseid kui ka positiivseid mõjusid. Hindamise tulemusena tehakse ettepanekud meetmete rakendamiseks oluliste ebasoodsate mõjude vältimiseks, mõjude vähendamiseks ja leevendamiseks ning ühtlasi ettepanekud kaasnevate positiivsete mõjude võimendamiseks.

KSH läbiviimisel juhendatakse keskkonna säilitamise, kaitse ja kvaliteedi parandamise, inimeste tervise ja heaolu kaitse ning loodusressursside kaalutletud ja mõistliku kasutamise põhimõtetest.

5 Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 2. eRT:
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017045>

5.2. MÕJU NATURA 2000 VÕRGUSTIKU ALADELE

KSH erisused Natura 2000 võrgustiku alal on sätestatud keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduses (edaspidi KeHJS).⁶

Antsla valla territooriumil paikneb neli Natura 2000 võrgustiku ala: Karula loodusala, Pärlijõe loodusala, Uhtjärve loodusala ja Karula linnuala ning vald piirneb Löödla loodusalaga.

ÜP koostamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- ÜP-ga kavandatav tegevus peab järgima Natura 2000 võrgustiku alade kaitse-eesmärke ja tagama alade terviklikkuse;
- tuleb kinni pidada Natura 2000 võrgustiku alade kaitsekorrast.

Strateegilise planeerimisdokumendi võib kehtestada juhul, kui seda lubab Natura 2000 võrgustiku ala kaitsekord ja kui kavandatav tegevus ei mõju kahjulikult ala terviklikkusele ega mõjuta negatiivselt selle kaitse eesmärki.

Natura hindamisel on meetodiliseks aluseks „Juhised Natura hindamise läbiviimiseks loodusdirektiivi artikli 6 lõike 3 rakendamisel Eestis”⁷.

KSH käigus hinnatakse planeeritava tegevuse võimalikku mõju Natura 2000 võrgustiku aladele kõigepealt eelhindamise etapis. Eelhindamise käigus selgitatakse välja lahenduse võimalik mõju Natura 2000 alale ning hinnatakse, kas on võimalik objektiivselt järeldada, et kavandatava tegevuse ebasoodne mõju on välistatud. Kui oluline mõju ei ole teada ja pole piisavalt informatsiooni järelduste tegemiseks mõju puudumise kohta või tõenäoliselt kaasneb oluline mõju, jätkatakse asjakohase hindamise etapiga.

ÜP staadiumis on asjakohast hindamist võimalik läbi viia juhul, kui eelhindamise tulemusena tuvastatud kavandatavate ebasoodsat mõjuga tegevuste kohta on piisava täpsusega informatsiooni mõju määratlemiseks ja hindamiseks. Kui ÜP staadiumis puudub kavandatava eeldatavalt ebasoodsa mõjuga tegevuse kohta piisav teave Natura asjakohase hindamise läbiviimiseks, siis märgitakse eelhindamise järeldustes ära need objektid ja juhud, mille puhul tuleb asjakohase hindamisega liikuda ÜP-le järgnevasse tegevuse kavandamise etappi.

5.3. MÕJU LOODUSKESKKONNALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat mõju kaitstavatele loodusobjektidele (kaitsealadele, hoiualadele, kaitsealustele liikidele, püsilupaikadele, kaitstavatele looduse üksikobjektidele, kohaliku omavalitsuse tasandil kaitstavatele loodusobjektidele) ning nende soodsa seisundi säilimisele;
- Pööratakse tähelepanu planeeringulahenduse vastavusele looduskaitse- ja metsaseaduses (vääriselupaigad) sätestatud nõuetele, kaitse-eeskirjades sätestatud eesmärkide täitmisele ja kaitsekorralduskavades seatud ülesannete rakendamisele;
- Põhjendatud vajadusel tehakse ettepanekuid analüüsida objekti eeldusi (vastavalt LKS-i §-le 8) kaitse alla võtmiseks kohaliku omavalitsuse üksuse tasandil kaitstavate loodusobjektide hulka;
- Analüüsitakse arendatavate alade kattuvust loodusliku ja looduslähedase taimkattega, looduslike ja poollooduslike aladega ja hinnatakse kaasnevaid mõjusid. Tähelepanu pööratakse looduskeskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisele ning selleks võimaluste loomisele;
- Maastikupildi muutmisel analüüsitakse ja hinnatakse kaasnevaid häiringuid loomastikule, sh nende elupaikadele, liikumisele ja rändetingimustele;
- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju rohevõrgustiku toimimisele, pöörates tähelepanu võrgustiku (tugialad ja koridorid) terviklikkusele ja toimimise säilimisele. Vajadusel nähakse ette meetmed sidusa ja funktsionaalse rohevõrgustiku tagamiseks;

6 eRT: <https://www.riigiteataja.ee/akt/104052017005?leiaKehtiv>
7 https://www.envir.ee/sites/default/files/KKO/KMH/natura_hindamise_juhend_taiendatud_2020.pdf

- Analüüsitakse ja hinnatakse kavandatava tegevusega kaasnevat mõju põhjavee varudele ja joogivee varudele, kvaliteedile ning kättesaadavusele;
- Tähelepanu pööratakse põhjavee kaitstusele ning selgitatakse välja koormusallikad, millele tuleb kõige enam tähelepanu pöörata;
- Põhjavee kaitseks, pinna- ja põhjavee reostuse vältimiseks nähakse vajadusel ette täiendavad meetmed;
- Analüüsitakse ja hinnatakse ÜP-ga kavandatava tegevuse vastavust veeseaduses sätestatud nõuetele ning mõju veemajanduskavades sätestatud eesmärkide saavutamisele;
- Analüüsitakse ja hinnatakse tegevusega kaasnevat mõju pinnaveekogumite kvaliteedile ning pinnaveekogumitega seotud kaitsealade, veekogudega seotud kaitstavatele liikidele ja mõju nende elupaikadele ning kalade rändetingimuste tagamisele;
- Pööratakse tähelepanu avaliku juurdepääsu tagamisele avalikele veekogudele;
- Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse ja hinnatakse tegevuse mõju looduskeskkonnale (sh taimestik ja loomastik, väärtuslikud põllumajandusmaad, rohevõrgustik);
- Uute puhkealade kavandamisel pööratakse tähelepanu keskkonnataluvuse nõuete tagamisele, lähtudes ala eripärast ning loodusliku mitmekesisuse säilimisest;
- Pööratakse tähelepanu planeeringulahenduse vastavusele asjakohastest keskkonnavalastest õigusaktidest tulenevatele nõuetele.

5.4. MÕJU SOTSIAALMAJANDUSLIKULE KESKKONNALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahenduse mõju põllumajanduspiirkondades, sh väärtuslike põllumajandusmaade sihtotstarbelisele kasutamisele ja säilitamisele, vajadusel nähakse ette meetmed väärtuslike põllumajandusmaade kaitseks;
- Tähelepanu pööratakse põllumajanduslike tootmishoonete paiknemisele tundlike alade (elamumaad, puhkealad, avalikus kasutuses olevad hooned ja alad) suhtes, analüüside ja hinnates mõju inimeste tervisele ja heaolule;
- Maapõue seisundit ja kasutamist mõjutavate tegevuste planeerimisel analüüsitakse ja hinnatakse, kuidas kavandatav tegevus mõjutab maavara kaevandamisväärsena säilimist ja juurdepääsu maavarale;
- Inimeste tervist ja heaolu silmas pidades analüüsitakse ja hinnatakse planeeritava tegevusega kaasnevat mõju välisõhu kvaliteedile ja müratasemele, keskendudes eelkõige tootmisaladest ja liiklusest tulenevale.
- Pööratakse tähelepanu võimaliku valgusreostuse vältimise meetmetele ning täpsustatakse võimalikke probleeme seoses pinnase radoonisaldusega. Niivõrd kui võimalik, tuleb andmed võimaldada, tuuakse radooni osas välja teadaolevad probleemid piirkonnad ning piirkonnad, mis vajavad täiendavat uurimist. KSH väljundina määratakse tingimused, millega tuleb radooniriskiga piirkondades arenduse järgmistes etappides arvestada;
- Pööratakse tähelepanu ohtlike ettevõtete ja jäätmeäitlusrajatiste paiknemisele ning analüüsitakse ja hinnatakse planeeritavate lahenduste mõju inimeste tervise, heaolu ja keskkonna ohutuseks vajaliku vahemaa tagamisele kaitse ning elurajoonide, avalikus kasutuses olevate hoonete ja alade, puhkealade ning võimalusel peamiste transpordiliinide vahel. Vajadusel võetakse arvesse dominoefekti esinemise võimalust;
- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringuga kavandatava maakasutuse suunamise ja teiste ruumiliste arengute mõju tööhõivele, teenuste kättesaadavusele ning elukeskkonna parendamisele;
- Analüüsitakse ja hinnatakse mõju olemasolevate puhkealade puhkeväärtuse säilimisele, avaliku juurdepääsu ja vajaliku taristu olemasolu tagamisele supluskohtadele;
- Analüüsitakse taastuvenergia (bio- ja päikeseenergia) ressursside perspektiivset kasutamist ja selle mõjusid.

5.5. MÕJU KULTUURIKESKKONALE

- Analüüsitakse ja hinnatakse planeeringulahendusega kaasnevat mõju kultuurimälestistele (kinnismälestistele) ja nende kaitsevöönditele ning mälestiste vaadeldavuse säilimisele. Analüüsitakse, kas planeeringulahendus arvestab mälestisele sobiliku kasutusviisi ja/või keskkonna säilitamisega. Taristu planeerimisel analüüsitakse muuhulgas, kuidas see mõjutab ligipääsu kultuuriobjektidele ning seeläbi turismiteenuse osutamisele;
- Pööratakse tähelepanu traditsioonilise ajaloolise asustusstruktuuri ja väljakujunenud külade struktuuri säilimisele ning väärtuslikele maastikele omaste kultuurilis-ajaloolise, esteetilise, looduslike, rekreatsiooniliste ja identiteediväärtuste säilimisele, samuti maastike sihipärase hooldamise tagamisele. Muuhulgas hinnatakse planeeringulahendusega kaasnevat mõju inimeste heaolule, pidades silmas nii sotsiaalseid kui majanduslikke aspekte;
- Pööratakse tähelepanu määratavatele miljööväärtuslikele aladele ja kohaliku tasandi väärtuslikele maastikele ning vajadusel nähakse ette meetmed nende alade ja objektide väärtustamiseks ja kaitsmiseks;
- Pööratakse tähelepanu pärandkultuuriobjektidele, looduslikele pühapaikadele jm kohalikkude asustust, maastikku, ajalugu ja identiteeti rikastavatele objektidele.

5.6. PIIRIÜLENE KESKKONNAMÕJU

Arvestades Antsla valla asukohta, seost teiste asjassepuutuvate strateegilise planeerimise dokumentidega ning eeldatavalt mõjutatavat keskkonda, siis ei ole näha, et Antsla valla ÜP-ga kavandatava tegevusega võiks kaasneda piiriülene keskkonnamõju ehk mõju mõne naaberrigi keskkonnaseisundile.

5.7. KLIIMAMUUTUSTEGA ARVESTAMINE

Antsla valla ÜP koostamisel arvestatakse kliimamuutuste mõjuga ja kirjeldatakse, kuidas teema mõjutab Antsla valla ruumilist planeerimist. Kliimamuutustega arvestamisel käsitletakse nii ennetamist, leevendamist kui ka kohanemise võimalusi. Kliimamuutusest tingitud riskid on veetaseme tõus, sademete rohkus, tormide tugevnemine ja sagenemine, linnaliste asustusalaade soojasaarte efekt jms.

Mõjude hindamise tegelik ulatus sõltub kavandatava tegevuse iseloomust ning seda täpsustatakse ÜP koostamise käigus. Samuti võib ÜP koostamise käigus lisanduda mõjusid, mida põhjendatud vajaduse korral täiendavalt hinnatakse.

6. SEOS STRATEEGILISTE ARENGUDOKUMENTIDEGA

6.1. ÜLERIIGILINE PLANEERING EESTI 2030+

Üleriigiline planeering „Eesti 2030+“ annab suunised asustusstruktuuri ja üleriigiliste võrgustike terviklikule arendamisele, arvestades sealhulgas piirkondade eripäradega. Peamine püstitatud eesmärk on tagada elamisvõimalused Eesti igas asustatud paigas. Selleks on vajalikud kvaliteetne elukeskkond, head ja mugavad liikumisvõimalused ning varustus oluliste võrkudega.

Üleriigilises planeeringus on sõnastatud Eesti ruumilise arengu visioon, mille kohaselt seob hajalinnastunud ruum tervikuks kompaktsed linnad, eeslinnad ja traditsioonilised külad, väärtustades kõiki neid elamisviise võrdselt ühepalju. Hajalinnastunud ruumi inimsõbralikkuse ja majandusliku konkurentsivõime tagavad eeskätt looduslähedane keskkond ja hästi sidustatud asulate võrgustik. Üleriigilises planeeringus seatud visioon on võetud aluseks Antsla valla ÜP põhimõtete väljatöötamisel.

Üleriigilise planeeringu põhisuunad ja eesmärgid on tasakaalustatud ja kestlik asustuse areng, head ja mugavad liikumisvõimalused, varustus energiataristuga ning rohevõrgustiku sidusus ja maastikuväärtuste hoidmine. Üleriigilises planeeringus seatud põhimõtted võetakse Antsla valla ÜP koostamisel aluseks ning neid täpsustatakse kohalikus kontekstis.

6.2. VÕRU MAAKONNAPLANEERING

Võru maakonna ruumilise arengu visioon on järgmine: Võrumaa on atraktiivne, ajaloolist jätkuvust ja looduslähedust väärtustava ruumistruktuuriga maakond. Selgelt eristuvad siin traditsioonilised külamaastikud ning kompaktsena hoidud asulad ja linnad, mis koondavad ka mahukamat ettevõtlust ja tootmistegevust. Elanike igapäevaelu toimimine tugineb nutikate ja paindlike teenuslahenduste rakendamisel ning mugavatel ühendustel oluliste keskustega, eelkõige Võrugä. Sellega on tagatud kvaliteetne elukeskkond erinevates Võrumaa piirkondades.

Võru maakonnaplaneeringu lahendus keskendub järgmistele teemadele:

- Keskuste võrgustiku määramine, et luua eeldused kahaneva elanikkonna tingimustes toimivaks asustusstruktuuriks, kus teenused ja töökohad on koondunud väljakujunenud keskustesse. Keskustega seotakse teedevõrk, sh uuendatakse kergliiklusteede vajadus ja põhimõtteline paiknemine;
- Linnalise asustuse alade määramine, et tõsta olemasolevate keskuste tihedust ja kompaktsust. Eesmärgiks on suurendada piirkonna ruumilist ja funktsionaalset sidusust ja soodustada mitmekesise elukeskkonna säilimist, sh ettevõtlusalade arengut. Samuti võimaldab kompaktne linnaline asustus hoida tehnilise ja sotsiaalse taristu rajamise ja säilitamisega seotud kulutused võimalikult madalal tasemel;
- Riigikaitse ruumiliste vajaduste tagamine, et võimaldada piiriäärsele maakonnale omaselt riigikaitse ehitiste toimimist. Maakonnaplaneeringus kajastatakse riigikaitse ehitisi ja nende kaitseministri määrusega määratud piiranguvööndeid.

Võru maakonnaplaneeringust tulenevalt käsitletakse ÜP-s lisaks peatükis 4 kirjeldatud valdkondadele järgmisi teemasid:

- Rohevõrgustiku aladel DP koostamise kohustuse määramine;
- Üleujutusohuga aladel kõrgveepiiri täpsustamine;
- Linnalise asustusega alade piires tiheasumite määratlemine;

- Linnalise asustuse alade piiride täpsustamine olemasoleva olukorra alusel, kuid mitte kavandatava maakasutuse järgi ning linnaruumi kompaktsuse tõstmine;
- Puhkealade piiride ja kasutamistingimuste täpsustamine, kaaluda ÜP-s ilusate vaatekohtade maa-alade reserveerimist puhkekohtadeks ja avaliku kasutusega aladeks;
- Väärtuslikel maastikel päikeseparkide kavandamisel maastikuanalüüsi/detailplaneeringu koostamise kohustuse kaalumise;
- Seni kaitsestaatuseta XX sajandi arhitektuuripärandi ja pärandkultuuriobjektide väärtustamine;
- Vajadusel täiendavate väärtuslike põllumajandusmaade määramine;
- Paadisildade ja lautrikohtade kavandamine ning neile avaliku juurdepääsu tagamine;
- Avaliku juurdepääsu tagamine väljakujunenud supluskohtadele;
- Raudteevõrgu arendamine, taristu seisukorra parandamine.

Täpne teemade ring selgub ÜP koostamise käigus. Vajadusel tehakse ettepanekuid maakonnaplaneeringu muutmiseks.

6.3. ANTSLA VALLA ARENGUKAVA 2019-2030

Antsla valla visioon aastaks 2030 on valla arengukavas sõnastatud järgmiselt: „Antsla vallas on elujõulised ja omanäolised piirkonnad ning kaasaegne keskus. Vallas on mitmekesised, paindlikud ja valikuvõimalusi pakkuvad avalikud ja erateenused, mis arvestavad kõiki huvi- ja vanusgruppe. Puhas, rahulik ja looduskaunis elukeskkond ning toimiv taristu on mõnus omadele ja kutsuv külalistele. Vallal on positiivne maine, mida toetab kohapealne edukas ettevõtlus ja koostegev kogukond. Antsla vald on hää väega kotus, kus on rahulolevad inimesed ja mitmekülgsed võimalused eneseteostuseks.“

Visiooni realiseerimiseks saavutatavad strateegilised eesmärgid on järgmised:

- **Tugev küla.** Antsla vallas on ilusad kodud, omanäolised kandid, alevikud ja külad, kus on kogukonna jaoks esmavajalikud teenused ja mitmekülgsed võimalused eneseteostuseks.
- **Atraktiivne keskus.** Antsla linn on tugev keskus, kus on heal tasemel spetsialiseeritud teenused ning kaasaegne avalik ruum.
- **Kaasaegne ja toimiv taristu.** Antsla vallas on rahulik, turvaline ja looduskaunis elukeskkond, kus on kaasaegne ja toimiv taristu ning head ühendused.
- **Positiivne maine ja kuvand.** Antsla vald on ettevõtja- ja turisticõbralik piirkond. Vald on kaasav, koostegev ja avatud nii omadele kui küllastajatele.

Antsla valla arengukavas sõnastatud arengueesmärkidega on arvestatud ÜP põhimõtete ja eesmärkide sõnastamisel. ÜP-ga luuakse ruumilised eeldused valla arengukavas seatud strateegiliste eesmärkide täitmiseks.

7. TEGEVUS- JA AJAKAVA

Ajakava koostamisel on lähtunud planeerimisseaduses ÜP koostamisele esitatud nõuetest ning konsultandi senisest kogemusest ÜP koostamisel. KSH läbiviimise ajakava sõltub peamiselt ÜP koostamise ja menetlemise ajakavast.

Ajakava on esialgne ja selles võib töö käigus tulla muudatusi.

Ajakava muudatused on seotud peamiselt sellega, et ei ole võimalik täielikult ette näha ÜP ja KSH korraldamis- ja menetlustoimingute täpset kestvust, asjaomastelt asutustelt laekuvate seisukohtadega seotud töömahtu ning avalikustamistega kaasnevat töömahtu seoses laekunud ettepanekute, vastuväidete ja küsimustega.⁸

Tegevus	Kuupäev
ÜP koostamise ja KSH algatamine	09.2018
ÜP ja KSH koostamise hanke läbiviimine	01.-02.2020
LS ja KSH VTK koostamine	06.-08.2020
ÜP LS ja KSH VTK esitamine ettepanekute saamiseks koostöö tegijatele ja kaasatavatele	08.-09.2020
ÜP lähteseisukohtade ja KSH VTK avalikustamine valla kodulehel	09.2020
Lisaks avalikustatakse isikute ja asutuste esitatud ettepanekud	
ÜP lähteinfo hankimine, eeltööd alusuuringutele, kohalike ideede kogumine e ideekorje	08.-10.2020
ÜP eskiisi koostamine, KSH aruande eelnõu koostamine	10.-12.2020
Esialgne koostöö ametkondadega	10.-12.2020
ÜP eskiisi ja KSH aruande eelnõu avalik väljapanek	12.2020
ÜP eskiisi ja KSH aruande eelnõu avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud	01.2021
ÜP põhilahenduse ja KSH aruande koostamine, vajadusel toimuvad täiendavad töörühmad/koosolekud	01.-06.2021
ÜP ja KSH aruande eelnõu esitamine kooskõlastamiseks ametkondadele ja vajadusel täiendavate arvamuste andmiseks teistele osapooltele	06.-08.2021
ÜP tutvustamine volikogu komisjonidele	06.2021
ÜP vastuvõtmine ja KSH aruande tunnistamine nõuetele vastavaks	09.2021
ÜP avalik väljapanek	09.-10.2021
ÜP avaliku väljapaneku tulemuste avalikud arutelud	10.-11.2021
ÜP esitamine valdkonna ministrile ⁹ heakskiitmiseks	01.2022
ÜP kehtestamiseks esitamine	03.2022
ÜP kehtestamine	04.2022
ÜP kehtestamisest teavitamine	05.2022
Kehtestatud ÜP esitamine rahandusministeeriumile, Maa-ametile ja vajadusel teistele osapooltele	05.2022

8 Vt vajadusel lisaks – Rahandusministeeriumi koostatud ÜP ja KSH protsessi kirjeldav skeem koos viidetega planeerimisseadusele. Kättesaadav aadressil: https://planeerimine.ee/static/sites/2/yp_menetluse_skeem_05-11-18.pdf

9

8. KAASAMISKAVA

ÜP on kokkulepe erinevate ühiskonnaliikmete ja ametiasutuste vahel, mille saavutamiseks tuleb see koostada avatult ja läbipaistvalt. ÜP koostamise korraldaja on Antsla Vallavalitsus, kuid kuna ÜP-ga kavandatud ruumiline areng mõjutab paljusid vallaga seotud isikuid ja asutusi, siis on oluline anda kõigile võimalus osaleda neid puudutavate otsuste tegemisel.

Kaasamiskava on koostatud selleks, et KSH käigus erinevaid osapooli efektiivsemalt ja sisulisemalt kaasata. Kaasamise eesmärk ei ole üksnes informeerimine planeeringu protsessist ja käsitletavatest teemadest, vaid aktiivsele diskussioonile kaasakutsumine planeeringulahenduse väljatöötamisel ja läbirääkimisel. Lisaks aitab läbimõeldud kaasamine ÜP koostamise protsessi laiemalt teadvustada ning sellega seotud otsuseid mitmekülgsemalt käsitleda.

8.1. INFOKANALID

Järgnevalt on loetletud peamised infokanalid, et huvitatud osapooled teaksid arvestada, milliste allikate kaudu edaspidi ÜP ja KSH kohta infot levitatakse.

- *Koduleht* <http://www.antsla.kovtp.ee/>, siin kajastatakse infot ja uudiseid, mis ÜPga seotud: jooksvad teated, uudised, avalike väljapanekute ja arutelude info jm peamiselt menetluslik informatsioon ning planeerimiseadusega nõutud materjalid.
- *Ideekorje rakendus* planeeringuportaal, mille kaudu on võimalik ÜP eskiislahenduse koostamise ajal esitada oma ettepanekuid kõigil soovijatel.
- *Facebook-i leht* <https://www.facebook.com/Antslavalid> - siin kajastatakse uudiseid ja teateid (nt avalike ürituste toimumise infot jms).
- Ajalehes *Antsla valla leht* avaldatakse uudiseid ja teateid, samuti avaldatakse jooksvalt tutvustavaid sisulisi artikleid ÜPga kavandatavatest arengutest ja peamistest käsitletavatest teemadest.
- Maakonnalehes *Võrumaa Teataja* avaldatakse uudiseid ja teateid, samuti avaldatakse jooksvalt tutvustavaid sisulisi artikleid ÜP-ga kavandatavatest arengutest ja peamistest käsitletavatest teemadest.
- www.ametlikudteadaanded.ee on ametlike teadete avaldamise kanal.
- Avalikud *väljapanekud* ja *arutelud*, mis viiakse läbi piirkondlike keskuste käidavamates hoonetes (vallavalitsuses, kultuuriasutuses, raamatukogus vm avalikus hoones), ennekõike Antslas ja Kuldres. Vajadusel teistes valla piirkondades lähtuvalt lahendatavatest teemadest.
- Paberil kuulutused avaldatakse omavalitsuse olulisemates ja käidavamates asutustes: raamatukogud (Antsla linnaraamatukogu, Haabsaare raamatukogu, Tsooru raamatukogu, Vaabina raamatukogu, Kuldre raamatukogu, Urvaste raamatukogu), kauplused, vallavalitsus, postkontorid jm.
- Huvitatud isikute kohta koostatakse eraldi nimekiri, keda olulistest etappidest elektrooniliselt teavitatakse. Sinna nimekirja lisatakse koostamise käigus mh need osapooled, kes enda kaasamisest huvitatud on.

8.2. KOOSTÖÖ TEGIJAD JA KAASATAVAD

Järgnevalt on toodud ÜP elluviimisega seotud asutused ning puudutatud ja huvitatud isikud, keda koostatava ÜP alusel kavandatav tegevus võib eeldatavalt mõjutada või kellel võib olla põhjendatud huvi ÜP vastu.

Osapoolte nimekiri täpsustub ÜP koostamise käigus, sh täiendavate käsitlemist vajavate teemade tekkimisel.

Käesolevas tabelis on eristatud asutusi, kellega tehakse koostööd ning isikuid ja asutusi, keda kaasatakse ÜP koostamisse. Viidatud erisus tuleneb planeerimisseadusest, mille kohaselt lõppeb koostöö alati kooskõlastamisega, mistõttu saab see olla üksnes haldusorganite vaheline suhtlus. Kaasamise käigus antakse võimalus esitada oma arvamusi ÜP kohta kõigil huvitatud ametitel ja isikutel.

Asutused, kellega Antsla Vallavalitsus teeb ÜP koostamisel koostööd ja kooskõlastab planeeringu¹⁰:

Asutus/isik	Koostöö eesmärk	Koostöö viis
Kaitseministeerium	Riigikaitsevägede vajadustega arvestamine, riigikaitsevägede ehitiste töövõime tagamine teiste tegevuste kavandamisel.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Maaeluministeerium	Põllumajandustootmise jätkusuutlikkuse tagamine, väärtuslike põllumaadega arvestamine planeeringulahenduse koostamisel, maaelu arengukavaga arvestamise koordineerimine.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Keskonnaministeerium	Jätakuvalt riigi omandis oleva maa ja Keskonnaministeeriumi valitsemisel oleva maa osas arvamuse andmine.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Siseministeerium	Riigi sisejulgeoleku, avaliku korra, pääste ja kriisireguleerimisega arvestamine ÜP koostamisel.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Keskonnaamet	Planeeringu elluviimisega kaasneva olulise keskkonnamõju vältimine või leevendamine; hoiualade, püselupaikade jm kaitsealuste alade või objektide kasutustingimustega arvestamine; täiendavate alade ja objektide kaitse alla võtmise vajaduse määratlemine; ettepanekute tegemine kaitsereežiimi täpsustamiseks; ehituskeeluvööndi vähendamise seotud teemad.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Lennuamet	Lennuohutuse tagamine, kui ÜP-ga kavandatakse nt tuuleparke või üle 45 meetriseid ehitisi; lennuväljakute kavandamine.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Maa-amet	Koostöö ja üldplaneeringute kooskõlastamine, kui planeeritav maa-ala asub keskkonnaregistri maardlate nimistus oleval maardlal või selle osal.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Maanteeamet	Valda läbivate riigiteede ja nendega seotud arenguplaanide ja maanteedest lähtuvate tingimuste ja piirangute kajastamine üldplaneeringus; maha- ja	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.

10 Käesolevas tabelis on esitatud ka asutused, kellega koostööd ja kooskõlastamist ei nõua Vabariigi Valitsuse 17.12.2015 määrus nr 133 „Planeeringute koostamisel koostöö tegemise kord ja planeeringute kooskõlastamise alused“, kuid kellega koostöö tegemist ja ÜP kooskõlastamist peab vajalikuks Antsla Vallavalitsus ÜP koostamise korraldajana (vt määruse § 2 lg 3).

	pealesõitude kavandamine; kergliiklusteed suuremate maanteed läheduses; arendusalade realiseerimiseks (nt tööstusalad või elamualad) maanteedest lähtuvate tingimuste seadmine.	
Majandus- ja Kommunikatsiooniminis teerium	Raudteega seonduvad küsimused ja arenguplaanid; taastuenergia tootmise arengute kavandamine.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Muinsuskaitseamet	Planeeringu elluviimisega kaasnev mõju muinsuskaitsealale, kultuurimälestistele, piirkondlike miljööväärtuste defineerimine ja vajadusel kaitsetingimuste seadmine.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Põllumajandusamet	Uute maaparandussüsteemide rajamine või olemasolevatele maaparandussüsteemidele kaasnevad mõjud planeeringuga kavandatavast tegevusest.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Päästeamet	Ohutuse tagamine ohtlike või suurõnnetuse ohuga ettevõtete kavandamisel, olemasolevatest ohtlikest või suurõnnetuse ohuga ettevõtetest tulenevate piirangutega arvestamine teiste tegevuste planeerimisel.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Terviseamet	Ennekõike müranormide tagamine planeeringuga kavandatud tegevuste elluviimisel, avalike supelrandadega seonduvad teemad; mõjuhindamise tulemuste kooskõlastamine (inimese tervisele kaasnevad mõjud).	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Politsei- ja Piirivalveamet	Valla üldise turvalisusega ning kuritegevuse riskide maandamisega seotud küsimused.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet	Raudtee ja selle kaitsevööndiga seonduvad küsimused.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Valga vald	Antsla vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb ÜP koostamisel silmas pidada.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Võru vald	Antsla vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb ÜP koostamisel silmas pidada.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Otepää vald	Antsla vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb ÜP koostamisel silmas pidada.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Rõuge vald	Antsla vallaga piirnev omavalitsus,	Kohtumised ja kirjalik sisend

	kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb ÜP koostamisel silmas pidada.	lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.
Kanepi vald	Antsla vallaga piirnev omavalitsus, kelle ruumilisi arengu eesmärkide saavutamise võimalust ning ühiseid arengueesmärke tuleb ÜP koostamisel silmas pidada.	Kohtumised ja kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; kooskõlastamine.

Asutused ja isikud, kes kaasatakse Antsla valla ÜP koostamisse:

Asutus/isik	Kaasamise eesmärk	Kaasamise viis
Rahandusministeeriumi Võru talitus	Maakonna tasakaalustatud arengu suunaja, maakonnaplaneeringus seatud tingimuste ja suunistega arvestamine (rohevõrgustik, teenuskeskused jms), ÜP heakskiitja.	Jooksev koostöö planeeringu koostamise käigus, kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse esitamine planeeringulahendusele; planeeringu heakskiitmine.
SA Võrumaa Arenduskeskus	Võrumaa omavalitsuste ühtse arengu eest seismine, vajalike maakondlike arengueelduste kajastamine üldplaneeringus, otste kokkuviimine maakonna arengustrateegiaga.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; ideekorje; arvamuse esitamine planeeringulahendusele.
MTÜ Võru Omavalitsuste Liit	Võrumaa omavalitsuste ühtse arengu eest seismine.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; ideekorje; arvamuse esitamine planeeringulahendusele.
Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK)	Riigimetsa majandamisega seotud küsimused; metsade kaitse.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Kaitseliit	Riigikaitseliste ehitistega arvestamine ÜP koostamisel.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
MTÜ Eesti Erametsaliit	Metsade majandamisega seotud küsimused.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Eesti Keskkonnaühenduste Koda (EKO) ¹¹	ÜP elluviimisega kaasnevate mõjudega arvestamine ÜP lahenduses.	Teavitamine lähteseisukohtade ja KSH väljatöötamise kavatsuse valmimisest; KSH aruande osas seisukohtade küsimine; vajadusel töökoosolekute läbiviimine või

11 EKO liikmed on: SA Eestimaa Looduse Fond (ELF), MTÜ Eesti Ornitoloogiaühing (EOÜ), MTÜ Eesti Roheline Liikumine (ERL), MTÜ Eesti Üliõpilaste Keskkonnakaitse Ühing "Sorex" (Sorex), MTÜ Läänerannik, Nõmme Tee Selts MTÜ (NTS), Pärandkoosluste Kaitse Ühing (PKÜ), Stockholmi Keskkonnainstituudi Tallinna Keskus SA (SEI Tallinn), Tartu Üliõpilaste Looduskaitsering MTÜ (TÜLKR), Balti Keskkonnafoorum MTÜ (BEF), SA Keskkonnaõiguse Keskus (KÖK)

		eksperthinnangute küsimine.
AS Eesti Raudtee	Raudtee arenguvajadused ja ruumilised eeldused.	Sisend lähteseisukohtade etapis ja liikuvusuuringu läbiviimisel; vajadusel töökoosolekud; osalemine töörühmades; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
AS Eesti Keskkonnateenused	Jäätmekäitlusega seonduvate teemade käsitleks ja arvestamiseks.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
SW Energia OÜ	Soojamajandus	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Põllumajandusuuringute keskus	Põllumajandusmaa massiivide ruumiandmed ja riikliku tähtsusega väärtuslikud põllumajandusmaad.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Elering AS	Elektripaigaldised planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Elektrilevi OÜ	Elektripaigaldised planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Eesti Lairiba Arenduse SA	Sidepaigaldised planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Elisa Eesti AS	Sidepaigaldised planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Tele 2 Eesti AS	Sidepaigaldised planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Telia Eesti AS	Sidepaigaldised planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
MTÜ Eesti Erametsaliit	Metsa majandamine planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse

		küsimine planeeringulahendusele.
AS Võru Vesi	Vee ja kanalisatsioonisüsteemide rajamine ja korrashoid.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Metsatervenduse OÜ	Metsa majandamine planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
OÜ Metsagrupp	Metsa majandamine planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Valga Puu OÜ	Metsa majandamine planeeringualal.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.
Muud ettevõtjad ja MTÜd (nimekirja täpsustatakse ÜP koostamise käigus)	Arenguvajaduste ja -ootuste kaardistamine, sh nii uute tegevuste kavandamisel kui ka olemasoleva olukorra parendamisel nii turismi, ettevõtluse vms valdkonnas.	Kirjalik sisend lähteseisukohtade etapis; küsitlus ettevõtlusanalüüsi koostamisel; töökoosolekud; arvamuse küsimine planeeringulahendusele.

9. ÜLDPLANEERINGU JOONISED

ÜP põhilahendusena koostatakse järgnevad teemajoonised:

- maakasutus;
- teed ja liikluskorraldus;
- rohevõrgustik, puhke- ja virgestusalad;
- ehituskeeluvöönd, muinsuskaitse ja looduskaitse;
- tehnovõrgud ja -rajatised, sh tuletõrje veevõtukoerad.

Väärtuste ja piirangute joonis, mis kajastab riiklike registrite põhiseid väärtuslikke objekte ning alasid koos nendest tulenevate kitsendustega koostatakse lisajoonisena, mis kajastab infot ÜP koostamise seisuga. Pärast kehtestamist peab vastavat ajakohast infot vaatama riiklikest registritest.

Täpsemad väljavõtted koostatakse järgmiste alade kohta:

- Antsla linn koos kontaktvööndiga;
- Kobela alevik.

ÜP vormistatakse ArcGIS tarkvaraga, et võimaldada digitaalselt kaasaegset ÜP koostamise ning esitlemise lahendust. Lisaks tavapärasele ÜP teksti- ning kaardifailidele, koostatakse ka ÜP veebirakendus, kus planeeringu maakasutus ning vastavad tingimused jm olulisemad valdkonnad on ülevaatlikult ja erinevates nutiseadmetes kuvatavad.

ÜP käigus võib selguda täiendavate teemajooniste koostamise vajadus või teatud teemade koondamine ühele joonisele.

10. KOOSTATAVAD ANALÜÜSID

- Ettevõtluse ja tööhõive analüüs. Koostatakse ülevaade ettevõtete paiknemisest, nende suurusest, tegevusvaldkondadest. Määratletakse ettevõtluskeskkonna arendamise põhimõtted ning selgitatakse välja ettevõtluseks ja tootmiseks sobivaimad alad. Teostatakse olemasoleva maakasutuse ja transpordiühenduste analüüs, sh eelmise ÜP kehtivuse ajal taristusse tehtud investeeringute mõjude analüüs;
- Rahvastiku analüüs ja prognoos. Selgitatakse välja rahvaarv ja rahvastiku paiknemine ning selle muutumine ajas, rahvastiku soolis-vanuseline koosseis, lühi- ja pikaajaline ränne, rahvastiku prognoos;
- Rohevõrgustiku analüüs. Selgitatakse välja maakonnaplaneeringuga määratletud rohevõrgustiku toimivus vallas ning tehakse ettepanekud rohestruktuuri ja haljastuse kavandamiseks;
- Liikuvusanalüüs. Selgitatakse välja erinevate liikumisviiside arendamise põhimõtted.

Lähtematerjalid

- Üleriigiline planeering Eesti 2030+ jm riiklikud strateegilised arengut suunavad dokumendid
- Võru maakonnaplaneering 2030+ koos teemaplaneeringute jm lisadega
- Võru maakonna arengustrateegia 2019-2035+
- Antsla valla üldplaneering (2012)
- Urvaste valla üldplaneering (1996)
- Antsla valla arengukava ja eelarvestrateegia
- Eesti väikeasulate uuring (2019)
- Kehtivad detailplaneeringud
- Kehtivad asjakohased õigusaktid
- Kehtivad kaitse-eeskirjad ja kaitsekorralduskavad
- Kehtivad asjakohased Eesti Vabariigi standardid
- Piirkonnaga seotud statistilised andmed
- Asjakohased strateegilised dokumendid, mida ei ole eeltoodud loetelus nimetatud
- Naaberomavalitsuste kehtivad ja koostamisel olevad üldplaneeringud ning arengukavad

Lisa 2. Ülevaade Antsla vallast

Lisa 2 on esitatud eraldi dokumendina.

Lisa 3. Koostöö ja kaasamise käigus laekunud ettepanekud

PlanS § 81 kohaselt esitatakse ÜP LS ja KSH VTK seisukohtade esitamiseks planeerimisseaduses nõutud isikutele ja asutustele. Laekunud seisukohtadest lähtuvalt täiendatakse planeeringu LS-i ja KSH VTK-d. Laekunud seisukohtade ülevaade lisatakse käesolevasse peatükki, seisukohad (laekunud kirjad) lisatakse dokumendile. Täiendatud LS ja KSH VTK ning ülevaade laekunud seisukohtadest avalikustatakse planeeringu koostamise korraldaja ehk Antsla Vallavalitsuse veebilehel.

